

Koulujen järjestyssäännöt

NUORVALT 02.09.2025

368/12.00.02/2025

Eduskunta on 29.4.2025 hyväksynyt puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä perusopetuksen oppituntien aikana koskevat lakimuutokset. Uudistunut perusopetuslaki tuli voimaan 1.8.2025.

Järjestyssääntöjen laatiminen on opetuksen järjestäjän tehtävä. Opetuksen järjestäjä vastaa, että jokaiseen kouluun on hyväksytty järjestyssäännöt, (perusopetuslaki 29 § ja lukiolain 40 §) Järjestyssäännöt ovat koulu- ja oppilaitoskohtaisia ja niissä otetaan huomioon paikalliset olosuhteet. Koulut ja oppilaitokset ovat erilaisia ja järjestyssäännöt voivat siksi poiketa toisistaan.

Järjestyssäännöistä tulee tiedottaa ja ne tulee pitää ajan tasalla. Kaikkien oppilaiden, koulun ja opiskeluhoitopalvelujen henkilökunnan ja huoltajien on tärkeää tietää yhteisesti sovitut säännöt. Säännöt on käytävä säännöllisesti läpi esimerkiksi jokaisen lukuvuoden alussa sekä käsiteltävä aina uuden oppilaan ja työntekijän kanssa.

Opetuksen järjestäjän tulee edistää kaikkien oppilaiden osallisuutta ja huolehtia siitä, että kaikilla oppilailla on mahdollisuus osallistua koulun toimintaan ja kehittämiseen sekä ilmaista mielipiteensä oppilaiden asemaan liittyvistä asioista. Ennen järjestyssääntöjen hyväksymistä tulee lisäksi kuulla koulun oppilaskuntaa. Oppilaiden lisäksi tulee osallistaa myös opettajat, muu henkilökunta ja huoltajat järjestyssääntöjen laatimiseen.

Järjestyssääntöihin tulleet keskeiset muutokset koskevat Asikkalassa:

- Perusopetuslain 29 § velvoittaa puhelinten ja muiden mobiililaitteiden säilytyksestä oppituntien aikana sekä niiden käytöstä ja säilytyksestä koulupäivän aikana muulloin kuin oppitunnilla.
- Tupakkalain 1.8.2025 muutoksen myötä järjestyssäännöillä kielletään vapet ja niiden lisäksi nikotiinittomien nuuskien (mm. energianuuska) hallussapito ja käyttö kouluaikana koulualueella ja koulun eri toiminnoissa koulualueen ulkopuolella.

Perusopetuksen oppilaat eivät saa käyttää puhelinta, tablettia, kannettavaa tietokonetta, kuulokkeita, kellopuhelinta tai älykelloa koulun oppitunneilla muuten kuin oppimiseen opettajan antamalla luvalla. Mobiililaitetta voi käyttää opettajan tai rehtorin luvalla myös oppimisen apuvälineenä tai terveydellisistä syistä, esimerkiksi diabeetikot verensokerin seurantaan.

Koulun järjestyssäännöissä on voitu kieltää puhelimen ja muiden mobiililaitteiden käyttö oppituntien aikana jo ennen lakiuudistustakin: laki kuitenkin yhtenäistää säännöt kaikissa kouluissa.

Järjestyssääntöihin määräys laitteiden käytöstä ja säilytyksestä
Aikaisemmasta poiketen järjestyssäännöissä täytyy jatkossa määrätä
myös siitä, missä oppilaan mobiililaitteet säilytetään oppituntien aikana,
sekä laitteiden käytöstä ja säilytyksestä muuna kouluaikana, kuten
välitunneilla, luokasta toiseen siirryttäessä tai ruokailussa.

Laitteiden säilytyspaikkana voi olla esimerkiksi puhelinparkki, oppilaan
reppu tai hänen lukollinen kaappinsa.

Myös jatkossa digitaaliset laitteet ja palvelut ovat osa perusteiden mukaista
oppimisympäristöä kaikissa oppiaineissa. Perusopetuksen
opetussuunnitelman perusteiden mukaan opettaja vastaa digitaalisten
laitteiden pedagogisesti tavoitteellisesta ja tarkoituksenmukaisesta
käytöstä. Opettaja siis päättää, milloin ja miten laitteita oppitunneilla
käytetään. Oppitunneilla käytetään koulun laitteita eli lähtökohtaisesti
esimerkiksi oppilaan omaa puhelinta ei tehtävien teossa tarvita.

Opetushallituksen suositus

Opetushallitus suosittelee puhelimen käytön rajoittamista lakia laajemmin.
Se suosittaa, että koulut rajoittaisivat järjestyssäännöissään oppilaiden
puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä oppituntien lisäksi myös
opetuksettomana aikana siten, että laitteiden käyttöä rajoitetaan tai niiden
käyttö kielletään kokonaan esimerkiksi välitunneilla sekä siirtymisten
aikana. Ruokailun osalta suositellaan laitteiden käytön kieltämistä
kokonaan. Opetuksen järjestäjät päättävät näistä kysymyksistä
laatiessaan järjestyssääntöjään. Suositus koskee myös esiopetusta ja sitä
täydentävää varhaiskasvatusta.

Lisäksi suosittelemme, että lasten puhelimet pysyvät esimerkiksi repuissa
myös aamu- ja iltapäivätoiminnan, kerhojen ja Harrastamisen Suomen
malliin liittyvän toiminnan aikana. Puhelinta saisi käyttää vain henkilöstön
luvalla. Tästä määrätään toiminnan järjestäjien omissa säännöissä.

Lakimuutosten tavoitteena on, että puhelimen häiritsevää käyttöä
rajoittavat järjestyssäännöt tuovat oppitunneille työrauhaa sekä edistävät
oppilaiden oppimista ja siihen keskittymistä. Rajoitusten ulottaminen koko
koulupäivän ja myös sen jälkeisen toiminnan ajaksi vapauttaa aikaa muulle
aktiivisemmalle tekemiselle. Se voi osaltaan tukea oppilaiden innostumista
liikunnallisesta elämäntavasta. Myös esimerkiksi hyvien ruokailutapojen ja
tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjoittelulle kasvokkain vapautuu aikaa.

Asikkalan nuorisovaltuustolta on pyydetty kannanottoa mobiililaitteiden
käytön rajaamiseen liittyen. Kannanotto toimitetaan sivistysjohtaja Petri
Haapaselle, joka valmistelee ja johtaa prosessia.

Valmistelija

Nuorisovastaava Henna Rautavuo-Hätönen, puh. 044 7780250,
sähköposti: etunimi.sukunimi@asikkala.fi

Päätösehdotus

Asikkalan nuorisovaltuusto ottaa kantaa mobiililaitteiden käytön
rajaamiseen ja valmistelee kokouksessa lausunnon, joka toimitetaan
sivistysjohtaja Petri Haapaselle.

Päätös